

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-658/2638

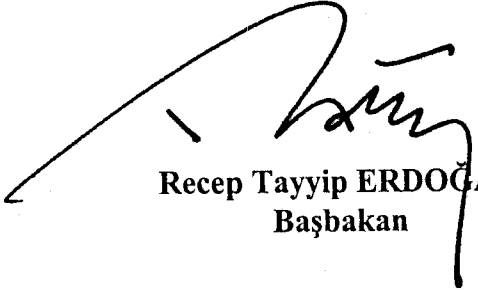
Ankara

12/6/2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

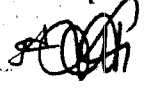
Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 11/6/2003 tarihinde kararlaştırılan "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

Tali Dava	- Arayışa	Süre 5 gün
Evrak	- Adalet	
Tarih	12.6.2003	1/610
K.M.M.		Atay 1/6
BAŞKAN		

GENEL GEREKÇE

Avrupa Birliğinin 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki’de yapılan toplantısı ile yeni bir boyut kazanan Türkiye’nin Avrupa Birliği adaylığı sürecinde, yerine getirmesi gereken yükümlülüklerin başında, kamuoyunda “Kopenhag Kriterleri” olarak tanımlanan siyasal kriterleri, kendi iç hukukunda tam anlamıyla gerçekleştirecek kanunî düzenlemeleri yerine getirmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, aday ülkeler yönünden ayrı bir şekilde düzenlenen ve her aday ülkenin yerine getirmesi gereken değişikliklerin yer aldığı ve Ülkemizle ilgili olarak 4 Aralık 2000 tarihinde onaylanan “Katılım Ortaklığı Belgesi”nin, “düşünce hürriyeti, gözetilme süreleri, toplantı ve örgütlenme hürriyetleri ile insan hakları ihlallerini engelleyecek kurallar”la ilgili olarak, hukukumuzda değişikliklerin yapılmasının gerektiği ifade edilmiştir.

Ülkemiz yönünden, katılım ortaklığı belgesinde yer verilen konuların hukukumuzda ne şekilde düzenlenebileceğini öngören 19 Mart 2001 tarihli ve 2001/2129 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı”nda da, Kopenhag Siyasî Kriterlerine uyum sağlama bakımından bu düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ilke olarak benimsenmiştir.

Bu bağlamda, 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunla, başta temel hak ve hürriyetler olmak üzere, Anayasanın birçok maddesinde değişiklik yapılarak, demokratikleşme ile temel hak ve hürriyetlerin Avrupa Birliği ülkelerinin mevzuatına paralellik sağlanması bakımından önemli bir adım atılmış, ancak bu değişikliklerin çeşitli kanunlar boyutunda gerçekleştirilmesi zorunluluğu da ortaya çıkmıştır.

Bu gerekçelerle yapılan çalışmalar sonucunda, 6/2/2002 tarihli ve 4744 sayılı, 26/3/2002 tarihli ve 4748 sayılı, 3/8/2002 tarihli ve 4771 sayılı, 2/1/2003 tarihli ve 4778 sayılı ve 23/1/2003 tarihli ve 4793 sayılı Kanunlarla mevzuatımızda yer alan çeşitli kanunlarda değişiklik yapılarak, Ülkemizin bu konudaki kararlılığı ve iradesi ortaya konmuştur.

Tasarı ile, bir yandan Anayasada yapılan değişikliklere uyum sağlanması, diğer yandan Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı çerçevesinde yapılması gerekli tedbirlerle ilgili olarak çeşitli kanunlarda değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Yeni doğmuş çocuğun yaşam hakkının daha kuvvetli korunması ve ayrıca cezalarda caydırıcılığın sağlanması amacıyla, anası tarafından şeref kurtarmak saikiyle yeni doğmuş çocuğa karşı öldürme fiilinin işlenmesi hâlinde, verilecek ceza artırılmıştır.

Madde 2- 3/8/2002 tarihli ve 4771 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 4 üncü maddesi ile 5/6/1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 1 inci maddesine eklenen fıkra hükümlerine göre, cemaat vakıflarına taşınmaz mal edinme ve taşınmaz mallar üzerinde tasarrufta bulunabilme hakkı tanınmıştır.

4771 sayılı Kanunla 2762 sayılı Kanunun 1 inci maddesine eklenen yedinci fıkra ile, bu vakıflara tasarrufları altında bulunan taşınmazların vakıf adına tescili için altı aylık bir süre getirilmiştir. Bu sürenin, 9 Şubat 2003 tarihinde sona erdiği ve aynı fıkroda 2/1/2003 tarihli ve 4778 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 3 üncü maddesiyle, cemaat vakıflarının taşınmaz mal edinmeleri için öngörülen izin makamı değiştirildiğinden, maddede belirtilen sürenin kısalığı da dikkate alınarak, ek sürenin tanınması sağlanmış ve uygulamadaki duraksamaların giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- 28/12/1993 tarihli ve 3959 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanunun 2 nci maddesiyle, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanuna eklenen 55/A maddesinin aynı Kanunun geçici 1 inci maddesiyle sadece ilk genel yerel seçimlerde uygulanması hüküm altına alınmıştır. Maddeyle, seçim dönemlerinde özel radyo ve televizyon yayınlarında uygulanacak düzenlemelere yer verilmiş ve bu düzenlemelerin sürekli olarak uygulanabilir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4- 3959 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle 298 sayılı Kanuna eklenen 149/A maddesinin, aynı Kanunun geçici 1 inci maddesiyle sadece ilk genel yerel seçimlerde uygulanması hüküm altına alınmıştır. Maddeyle, seçim dönemlerinde özel radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin suçlarda uygulanacak düzenlemelere yer verilmiş ve bu düzenlemelerin sürekli olarak uygulanabilir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

Öte yandan, maddenin birinci fıkrasında düşünce ve ifade hürriyetinin genişletilmesi amacıyla, Yüksek Seçim Kurulunun veya yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurulunun maddede belirtilen yaptırım yetkisini uygulamadan önce, daha hafif nitelikte ve kademeli olarak belirtilen yaptırımların uygulanması hüküm altına alınmıştır.

Madde 5- Anayasanın “Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları” kenar başlıklı 67 nci maddesinin ikinci fıkrasında, seçimlerin açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Üyesi bulunduğumuz Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) bünyesinde bazı Avrupa ülkelerinde, örneğin İspanya, Fransa ve Almanya’da olduğu gibi, ülke genelinde yapılan seçimlerin bu kuruluşça gönderilecek gözlemciler marifetiyle izlenmesi olanağı sağlanmış olup, AGİT İstanbul Zirvesi Kararları sonrasında Arnavutluk, Makedonya ve Rusya’ya Ülkemiz de gözlemci göndermiştir.

Anayasada yer alan, seçimlerin açık sayım ve döküm esaslarına göre yapılması ilkesinin, uluslararası platformlarda da uygulanabilirliğini sağlamak amacıyla, Ülkemizde yapılan seçimlerin uluslararası gözlemciler tarafından izlenmesine yönelik düzenlemeye yer verilmiştir.

Madde 6- Farklı kültürlere veya örf ve âdetlere sahip vatandaşların, özel yaşamlarına ve aile hayatlarına ilişkin hürriyetlerinin korunması amacıyla, çocukların adlarının konulmasında, sadece ahlâk kurallarına uygun düşmeyen ve kamuoyunu incitici nitelikte olan adların konulmaması hükme bağlanarak, bu konuda meydana gelen sınırlayıcı yorum ve uygulamaların önlenmesi öngörülmüştür.

Madde 7- 23/1/2003 tarihli ve 4793 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda değişiklikler yapılmak suretiyle, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin ve eki protokollerin ihlâli, yargılamanın yenilenmesi nedeni olarak kabul edilmiştir.

Maddeyle, 4793 sayılı Kanunla getirilen düzenlemelere paralel olarak, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin ve eki protokollerin ihlâli, idarî yargı alanında da bir yargılamanın yenilenmesi sebebi olarak kabul edilmiştir.

Madde 8- Madde ile, 2577 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendinin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen kararlar hakkında uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kesinleşmiş olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ilişkin yargılamanın yenilenmesi istemlerinin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 9- 4778 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle, 16/6/1983 tarihli ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılarak, müdafî ile görüşmede Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerinin uygulanması olanaklı hâle getirilmiştir.

Maddeyle, 4778 sayılı Kanunda yapılan değişikliğe paralel olarak, 2845 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin kenar başlığında yer alan “müdafî ile görüşme” ibaresi çıkarılmıştır.

Madde 10- Anayasanın “Din ve vicdan hürriyeti” kenar başlıklı 24 üncü maddesinde, herkesin vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahip olduğu hüküm altına alınmıştır. İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin düşünce ve din özgürlüğünü düzenleyen 9 uncu maddesinde de, her şahsın düşünce, din ve vicdan hürriyetine sahip olduğu belirtilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarında, bu özgürlüğün aynı zamanda dinini veya kanaatini tek başına ya da toplu şekilde alenî veya özel olarak ibadet suretiyle açığa vurma hakkını da kapsadığı belirtilmektedir.

Maddeyle, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda yapılan değişiklikle, farklı din ve inançlara sahip vatandaşların, ibadet hürriyetlerini din ve vicdan hürriyeti çerçevesinde kullanmalarının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 11- Maddeyle, 23/1/1986 tarihli ve 3257 sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanununda yapılan değişiklikle, Anayasanın Başlangıç kısmında ve özellikle 2 ncı maddesinde belirtilen esaslar da dikkate alınarak düşünce ve ifade hürriyetinin genişletilmesi amacıyla sınırlandırma sebepleri daraltılmıştır.

Madde 12- Maddeyle, 3257 sayılı Kanunda geçen Denetleme Kurulunun kuruluş amacı, oluşumu ve çalışma alanları dikkate alınarak, "Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Madde 13- Maddeyle, 3257 Kanunda yapılan değişiklikle, Anayasanın Başlangıç kısmında ve özellikle 2 nci maddesinde belirtilen esaslar da dikkate alınarak düşünce ve ifade hürriyetinin genişletilmesi amacıyla sınırlandırma sebepleri daraltılmıştır.

Ayrıca, 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunla Anayasada yapılan değişikliğe paralellik sağlanması amacıyla, bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak yetkili mercilerin verdikleri kararların yetkili hâkimin onayına sunulması konusu düzenlenmiştir.

Madde 14- Maddeyle, 22/11/1990 tarihli ve 3682 sayılı Adli Sicil Kanununun, arşiv kayıtlarının verilme koşulunu düzenleyen 9 uncu maddesine, özel kanunların yasaklılıkları düzenleyen madde metinlerinde "affa uğramış olsalar bile" kaydı taşıyan engel suçlara ilişkin bilgilerin, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünce arşivlenerek, gerektiğinde ilgili yerlere verilmek üzere saklanması ihtiyacından doğan kanunî boşluğun giderilmesi amacıyla fıkra eklenmiştir.

Madde 15- 4771 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesine getirilen, Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerde yayın yapılması imkânının; uygulamada tereddütlere yol açmaması ve bu alanda tekel yaratılmasının önüne geçilmesi amacıyla, bu yayınların hem kamu hem de özel radyo ve televizyon kuruluşları vasıtasıyla yapılması yasal güvenceye kavuşturulmaktadır.

Madde 16- Maddeyle, 3984 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yapılan değişiklikle, gelişmiş ülkelerin seçim sistemlerine ve seçim dönemi yayınlarına ilişkin hükümlere paralel olmak üzere, düşünce ve ifade hürriyetinin genişletilmesi amacıyla, seçim dönemlerindeki yayın yasağının, seçim gününden önceki yirmidört saat olmak üzere daraltılması amaçlanmıştır.

Madde 17- 3984 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında öngörülen yönetmeliğin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca yürürlüğe konulacağı öngörülmüştür.

Madde 18- Maddeyle, 4771 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrası değiştirilmek suretiyle 17/2/2000 tarihli ve 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununda yer alan idam cezalarının da genel düzenlemeye paralel olarak müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Madde 19- Maddenin (a) bendi ile, 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun eş, kardeş veya fûruundan birini zina hâlinde yakalamada suç işlenmesi hâlinde faile verilecek cezaları gösteren 462 nci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Böylece kanunumuzda özel bir tahrik hâli olarak düzenlenen bu hüküm yerine, Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinde düzenlenen genel tahrik maddesinin uygulanması olanaklı hâle getirilmiş olacaktır.

Maddenin (b) bendi ile, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Madde, Devletin bölünmezliği aleyhine propaganda suçunu düzenlemektedir.

Anayasanın "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" kenar başlıklı 26 ncı maddesinde, herkesin, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla açıklama ve yayma hürriyetine sahip olduğu hükme bağlanmıştır.

İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin 10 uncu maddesinde her ferдин ifade ve izhar hakkına sahip olacağı ifade edilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına göre, bu hürriyetin kısıtlanmasında makûl ve ölçülü davranılması, demokratik bir toplumda gerekli bir tedbir olması ve genel yarara yönelik meşru amaçlara uygun olması ölçütleri aranmaktadır.

Batı ülkelerine bakıldığında, propaganda suçları terör eylemi kapsamında değerlendirilmemektedir. Zira terör, siyasî şiddetten ibarettir. İçinde fiilen şiddeti barındırmayan eylemler, terör eylemini oluşturmazlar.

Örneğin Fransa'da terör eylemi olarak kabul edilen fiiller üç grup altında toplanmıştır. Fransız Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 706-16 ncı maddesine göre, korku ve terör yaratmak suretiyle kamu düzenini ağır bir biçimde bozmak amacıyla işlenen fiiller, terör eylemi olarak adlandırılmıştır. Fransız hukukuna göre, hayata vücut bütünlüğüne ve bireysel özgürlük aleyhine işlenen suçlar, maddî zarar meydana getiren ve genel tehlike yaratan suçlar ile terör eylemlerinin hazırlığını teşkil eden suçlar, terör suçu olarak adlandırılmaktadır. 1994 tarihli yeni Fransız Ceza Kanununun IV. Kitabının "Terörizm" başlığını taşıyan II. Babında terör eylemleri sayılmıştır. Fransız Ceza Kanununun 421-1 ilâ 421-4 maddelerinde hangi eylemlerin terör eylemi sayılacağı belirtilmiştir.

İspanya Ceza Kanununun 260 ncı maddesinde terör suçları ve patlayıcı maddeler bulundurma fiilleri cezalandırılmıştır.

Almanya'da terör kavramının tanımı yapılmamıştır. Ağır suçların işlenmesini amaçlayan örgütlerin kurulmasını cezalandıran Alman Ceza Kanununun 129a maddesindeki suç kalıbında da faaliyette bulunanların saiki nazara alınmamıştır. Fakat Kanunun gerekçesinde belli fiillerin Anayasaya uygun düzeni değiştirmek amacıyla işlenmesi hâli, bir amaç olarak değerlendirilmiştir.

Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması ile ülke bütünlüğünün korunması bakımından bir boşluk doğmayacaktır. Türk Ceza Kanununun 311 inci maddesi gereğince, 8 inci maddesinin yürürlükten kaldırıldığında boşluk doğması bir tarafa, ülke bütünlüğü aleyhine propaganda suçu daha ağır bir cezayla cezalandırılabilecektir.

Öte yandan, Türk Ceza Kanununun 312 ncı maddesinin ikinci fıkrası doğrudan olmasa da dolayısıyla millî birliği, millî bağlılığı koruyan bir hükümdür. Ancak, din, dil, ırk ve bölge farklılıklarının vurgulanması hâlinde fikrî içtima kuralları (TCK m.79) gereğince, Türk Ceza Kanununun 312 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü de uygulanabilecektir.

Maddenin (c) bendi ile, 18/11/1992 tarihli ve 3842 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında yakalanan kişiye gözaltında bulunduğu süre içinde avukat yardımından faydalanma hakkı tanınmadan alınan ifadelerin, yargılama safhasında delil olarak kullanılması, Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin adil yargılamaya ilişkin 6 ncı maddesinin ihlâli niteliğinde, görüldüğünden, bu tip kararların önüne geçilebilmesi bakımından, yakalanan veya tutuklanan şahısların haklarına ilişkin Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 135 ve devamındaki maddelerdeki hükümlerin, Devlet güvenlik mahkemelerinin görevine giren suçlarda da uygulanması bakımından 2845 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrası, 2/1/2003 tarihli ve 4778 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun"un 37 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenleme karşısında 3842

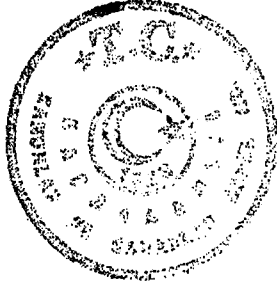
sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasındaki hükmün yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

Bu nedenle, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun “Sanığın tutuklanması ve tutuklama müzekkeresinin şekli” kenar başlıklı 106 ncı, “Tutuklunun sorguya çekilmesi” kenar başlıklı 108 inci, “İfade ve sorgunun tarzı” kenar başlıklı 135 inci, “Yakalananın veya sanığın müdafî seçimi” kenar başlıklı 136 ncı, “Baronun müdafî tayini” kenar başlıklı 138 inci, “Yakalanan kişi veya sanığın birden fazla olması halinde savunma” kenar başlıklı 142 nci, “Müdafîin dava evrakını tetkiki” kenar başlıklı 143 üncü ve “Müdafî ücreti” kenar başlıklı 146 ncı maddelerinin Devlet güvenlik mahkemelerinin görev alanına giren suçlarda uygulanmayacağına ilişkin 3842 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.

Madde 20- Bu Kanunun 19 uncu maddesi ile Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırıldığından, madde ile; 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa bir geçici madde eklenmek suretiyle bu kapsamda kalan suçlar hakkında yürütülen soruşturmalar, tutukluluk hâli ve mahkûmiyet hükümlerinde dosyaların acele işlerden sayılarak, Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesi hükümleri gözetilerek ele alınmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

Madde 21- Yürürlük maddesidir.

Madde 22- Yürütme maddesidir.

ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

Madde 1- 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 453 üncü maddesinde yer alan “dört yıldan sekiz yıla kadar” ibaresi “altı yıldan on yıla kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- 5/6/1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 2- Cemaat vakıfları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onsekiz ay içinde 1 inci maddenin yedinci fıkrası uyarınca tescil başvurusunda bulunabilirler.”

Madde 3- 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 55/A maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Özel radyo ve televizyonlarla yayın

Madde 55/A- Seçimlerin başlangıç tarihinden oy verme gününün bitimine kadar özel radyo ve televizyon kuruluşları, yapacakları yayınlarda 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 5, 20, 22 ve 23 üncü maddeleri ile 31 inci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine tâbidir.

Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre özel radyo ve televizyonların yayın ilkelerinin belirlenmesinde, Yüksek Seçim Kurulu görevli ve yetkilidir.

Yapılacak yayınların yukarıdaki esaslara uygunluğunun gözetim, denetim ve değerlendirilmesinde, ülke çapında yayın yapan özel radyo ve televizyonlar için Yüksek Seçim Kurulu; bunun dışında yayın yapan özel radyo ve televizyonlar için yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurulları görevli ve yetkilidir.

İlçe seçim kurullarının verdiği kararlara karşı, 24 saat içinde il seçim kurullarına itiraz edilebilir. İl seçim kurulu kararları kesindir.

Ülke çapında yayın yapan özel radyo ve televizyonların hangileri olduğunu belirlemeye Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir. Yüksek Seçim Kurulunun buna ilişkin kararı Resmî Gazete’de yayımlanır.”

Madde 4- 298 sayılı Kanunun 149/A maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Özel radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin suçlar

Madde 149/A- Bu Kanunun 55/A maddesine ve Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen esaslara aykırı olarak yayın yapılması hâlinde, ülke genelinde yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarını Yüksek Seçim Kurulu, yerel yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarını ise yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurulu uyarır veya aynı yayın kuşağında açık bir şekilde özür dilemesini ister. Bu talebe uyulmaması veya aykırılığın tekrarı hâlinde, Yüksek Seçim Kurulu veya yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurulunca, ihlâlê konu programın yayını bir ilâ oniki kez arasında durdurulur. Aykırılığın tekrarı hâlinde, ülke genelinde yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınlarının Yüksek Seçim Kurulunca beş günden onbeş güne kadar durdurulmasına, yerel yayın yapan özel radyo ve televizyonların yayınlarının ise yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurulunca üç günden yedi güne kadar durdurulmasına karar verilir.

Bu kararlar ilgili en yüksek mülkî amirlerce derhâl yerine getirilir.

Birinci fıkra hükmüne göre hakkında yayın durdurulması kararı verilen özel radyo ve televizyon kuruluşlarının sorumluları, onmilyar liradan seksenbeşmilyar liraya kadar, yerel

yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarının sorumluları, üçyüzellimilyon liradan dörtmilyar liraya kadar ağır para cezasıyla, yetkili mahkemesince cezalandırılır. Tekerrürü hâlinde bu cezalar üç misli olarak uygulanır. Bu fıkra göre verilecek cezalarda Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesi uygulanmaz.”

Madde 5- 298 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ek Madde 8- Türkiye Cumhuriyetinin üye olduğu uluslararası ve bölgesel kuruluşlar ile bu kuruluşlara üye ülkelerin gözlemcileri ve Hükûmet tarafından uygun görülen uluslararası hükûmet dışı kuruluşların gözlemcileri, seçimlerin tüm aşamalarını sadece izleyebilirler.”

Madde 6- 5/5/1972 tarihli ve 1587 sayılı Nüfus Kanununun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak ahlâk kurallarına uygun düşmeyen veya kamuoyunu inciten adlar konulmaz, doğan çocuk babasının, evlilik dışında doğmuş ise anasının soyadını alır.”

Madde 7- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun 53 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki (ı) bendi eklenmiş ve (3) numaralı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ı) Hüküm, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya eki protokollerin ihlâli suretiyle verildiğinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması.”

“Yargılamanın yenilenmesi süresi, (1) numaralı fıkranın (h) bendinde yazılı sebep için on yıl, (1) numaralı fıkranın (ı) bendinde yazılı sebep için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararının kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl ve diğer sebepler için altmış gündür.”

Madde 8- 2577 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 5- 53 üncü maddenin (1) numaralı fıkrasının (ı) bendi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararları ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular üzerine verilecek kararlar hakkında uygulanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kesinleşmiş olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ilişkin yargılamanın yenilenmesi istemleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır.”

Madde 9- 16/6/1983 tarihli ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin başlığı “Yakalama ve tutuklama” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 10- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda yer alan “cami” ibareleri “ibadet yeri” olarak ve ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 2- İmar plânlarının tanziminde, plânlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçları göz önünde tutularak lüzumlu ibadet yerleri ayrılır.

İl, ilçe ve kasabalarda mülkî idare amirinin izni alınmak ve imar mevzuatına uygun olmak şartıyla ibadethane yapılabilir.

İbadet yeri, imar mevzuatına aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez.”

Madde 11- 23/1/1986 tarihli ve 3257 sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Denetim: Cumhuriyetin Anayasada belirtilen temel niteliklerine, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne ve kamu düzenine uygunluğu yönünden bu Kanunda tanımlanan eserlerin yetkililerce incelenmesini,”

Madde 12- 3257 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde geçen “Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Madde 13- 3257 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bakanlık veya mülkî idare amirlerince yapılacak herhangi bir denetim sonucunda eserin Cumhuriyetin Anayasada belirtilen temel niteliklerine, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne ve kamu düzenine aykırı bulunması hâlinde hâkim kararı ile, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ise, Bakanlık veya mülkî idare amirinin yazılı emriyle eser yasaklanır ve kanunî takibat açılır.”

“Yukarıdaki fıkralar uyarınca yetkili mercilerce verilen kararlar, yirmidört saat içinde yetkili sulh ceza hâkiminin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde karar kendiliğinden kalkar.”

Madde 14- 22/11/1990 tarihli ve 3682 sayılı Adli Sicil Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Özel kanun hükümleri saklıdır.”

Madde 15- 13/4/1994 tarihli ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, kamu ve özel radyo ve televizyon kuruluşlarınca Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerde de yayın yapılabilir.”

Madde 16- 3984 sayılı Kanunun 32 ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki “yedinci günden itibaren” ibaresi “yirmidört saat içinde” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 17- 3984 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 10- 4 üncü maddenin birinci fıkrasında öngörülen yönetmelik bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca hazırlanarak yürürlüğe konulur.”

Madde 18- 3/8/2002 tarihli ve 4771 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Savaş ve çok yakın savaş tehdidi hâllerinde işlenmiş suçlar için öngörülen idam cezaları hariç olmak üzere, 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu ile 17/2/2000 tarihli ve 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanununda yer alan idam cezaları müebbet ağır hapis cezasına dönüştürülmüştür.”

Madde 19- Aşağıdaki kanun hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- a) 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 462 nci maddesi,
- b) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 8 inci maddesi,
- c) 18/11/1992 tarihli ve 3842 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrası.

Madde 20- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 3713 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamına giren suçlardan dolayı;

1- Yürütülen hazırlık soruşturmalarında Cumhuriyet savcılıklarınca takipsizlik kararı verilir.

2-a) Haklarında kamu davası açılmamış tutuklu sanıklar Cumhuriyet savcılıklarınca,

b) Haklarında kamu davası açılmış tutuklu sanıklar ilgili mahkemelerce, salıverilirler.

3- a) Henüz Yargıtaya gönderilmemiş veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar hakkında hükmü veren mahkemece,

b) Yargıtayda bulunan dosyalar ilgili ceza dairesince,

c) Cezaları infaz edilmekte olan hükümlülerin dosyaları hükmü veren mahkemece,

acele işlerden sayılmak ve Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesi dikkate alınmak suretiyle karara bağlanır.”

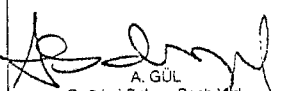
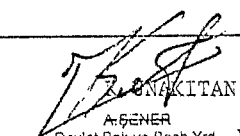
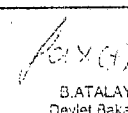
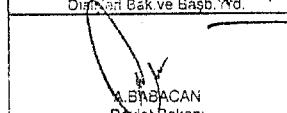
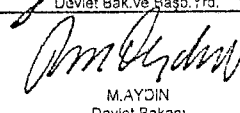
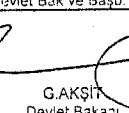
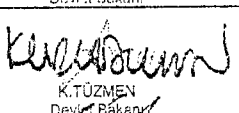
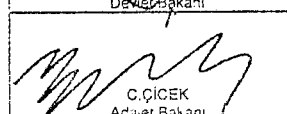
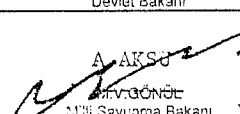
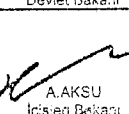
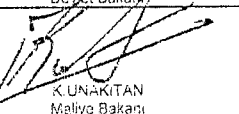
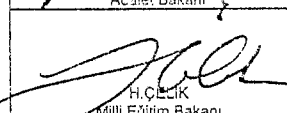
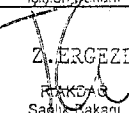
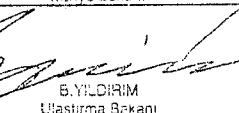
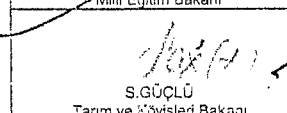
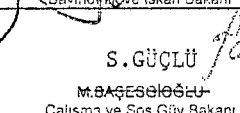
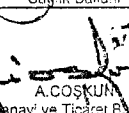
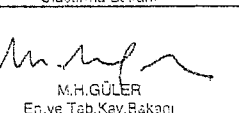
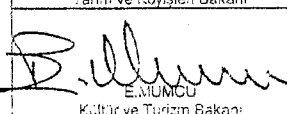
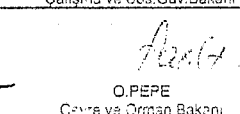
T/ 490

Madde 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 22- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. AKKİTAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.	 M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABAÇAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÖZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. UNAKİTAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGEZEN Bavındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı V.	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köylüleri Bakanı	 S. GÜÇLÜ Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı V.	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Kayı No.

11-658

29